

*Міністерство освіти і науки України
Полтавська державна аграрна академія*

Кафедра підприємництва і права

МАТЕРІАЛИ

X студентської наукової конференції

«Актуальні проблеми права»

5 грудня 2017 р.

Полтава - 2017

Відповідальна за проведення конференції:

Козаченко Ю.А. – доцент кафедри підприємництва і права Полтавської державної аграрної академії

Збірник студентських наукових праць за результатами X студентської наукової конференції «Актуальні проблеми права». – Полтава: ПДАА, 2017. – 57 с.

У збірнику надруковано наукові праці здобувачів вищої освіти факультету агротехнологій та екології і факультету економіки та менеджменту Полтавської державної аграрної академії. Відповідальність за зміст і редакцію наукових праць несуть її автори. Для бакалаврів, спеціалістів та магістрів вищих навчальних закладів освіти.

2. Щербина В.С. Господарське право : [підручник] / В.С.Щербина. – 4_те вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 640 с.

3. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України / Кол. авт.: Г.Л.Знаменський, В.В.Хахулін, В.С.Щербинв та ін.; За заг. ред. В.К.Мамутова. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 688 с.

4. Господарське право : [підручник] / О.П.Подцерковний, О.О.Квасніцька, А.В. Смітюх та ін.; За ред. О.П. Подцерковного. – Х. : Одиссей, 2010. – 640 с.

Міняйло К., здобувач вищої освіти
спеціальності «Право», група 11
Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри
підприємництва і права Козаченко Ю.А.

КОНСТИТУЦІЙНА РЕФОРМА ТА ДОСТУП ДО СПРАВЕДЛИВОГО ПРАВОСУДДЯ

Конституція України проголошує головним обов'язком держави утвердження і забезпечення прав і свобод людини [1]. Виконання цього обов'язку є неможливим без існування дієвого механізму захисту прав і свобод особи у випадку їх порушення.

Одним із елементів початку спрямування України до європейських стандартів є реформування у сфері судочинства. Стратегією сталого розвитку «Україна – 2020», схваленою Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5, судову реформу було визначено як першочергову [2].

Судова реформа є однією з найочікуваніших у суспільстві, оскільки справедливий, безсторонній та неупереджений суд є важливою гарантією ефективної боротьби з корупцією, надходження в Україну інвестицій, забезпечення прав і свобод кожного та побудови держави, керованої верховенством права.

2 червня 2016 р. Верховна Рада України ухвалила Закон України № 1401-VIII «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» [3] та Закон України № 1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів» [4], які набрали чинності 30 вересня 2016, давши старт судовій реформі.

Закон України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)» спрямований на забезпечення незалежності судової влади, підвищення вимог та професійних стандартів до суддівського корпусу, обмеження імунітету суддів до функціонального, оптимізацію системи судоустрою, забезпечення інституційної спроможності прокуратури, адвокатури та системи виконання судових рішень, а також на забезпечення безперервної та ефективної роботи органів судової влади на перехідний період.

Конституційні зміни в частині доступу до справедливого правосуддя полягають у такому:

1. Деполітизація та забезпечення незалежності судової влади.

Внесено зміни до конституційних повноважень Верховної Ради України та Президента України у сфері правосуддя відповідно до міжнародних стандартів [3].

Зокрема, повноваження Верховної Ради України щодо процесу обрання суддів на посади безстроково передані Вищій раді правосуддя.

З метою забезпечення стандарту незмінюваності суддів як однієї з гарантій незалежності скасовано інститут «призначення судді на посаду вперше» (п'ятирічний, так званий «випробувальний», термін для суддів) та передбачено, що судді обіймають посади безстроково. Зазначене не стосується суддів Конституційного Суду України, які, як і раніше, призначаються на дев'ять років.

Згідно ст. 128 Конституції України призначення на посаду судді здійснюється Президентом України за поданням Вищої ради правосуддя [1].

2. Формування та діяльність органів, відповідальних за суддівський корпус відповідно до європейських стандартів.

Визначено основи юридичного статусу, порядок формування та діяльності, повноваження Вищої ради правосуддя, яка є незалежним від політичного впливу органом, що відповідає за суддівську кар'єру, вживає заходів щодо забезпечення незалежності суддів тощо [3].

Принципи формування Вищої ради правосуддя відображають європейський стандарт, що застосовується до такого чи подібного йому органу, де судді, обрані суддями, повинні складати більшість його членів.

Так, згідно ч. 2 ст. 131 Конституції України Вища рада правосуддя складається з двадцяти одного члена, з яких десятьох – обирає з'їзд суддів України з числа суддів чи суддів у відставці, двох – призначає Президент України, двох – обирає Верховна Рада України, двох – обирає з'їзд адвокатів України, двох – обирає всеукраїнська конференція прокурорів, двох – обирає з'їзд представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ [1].

3. Підвищення вимог та професійних стандартів для суддівського корпусу.

Внесено зміни щодо основ конституційно-правового статусу судді, зокрема: підвищено вікові та професійні цензи до кандидатів на посаду судді, запроваджено конкурсний принцип призначення судді на посаду, уточнено і посилено гарантії незалежності та недоторканності суддів [3].

Так, згідно ч. 3 ст. 127 Конституції України на посаду судді може бути призначений громадянин України, не молодший тридцяти та не старший шістдесяти п'яти років, який має вищу юридичну освіту і стаж професійної діяльності у сфері права щонайменше п'ять років, є компетентним, добросовісним та володіє державною мовою [1].

Розмежовано підстави для звільнення судді з посади та підстави припинення його повноважень. Зокрема, чітко визначено підстави, за яких Вища рада правосуддя може ухвалити рішення про звільнення судді з посади (ч. 6 ст. 126 Конституції України), а також підстави, за яких повноваження

судді припиняються автоматично унаслідок настання юридичного факту та не потребують окремого рішення Вищої ради правосуддя (ч. 7 ст. 126 Конституції України).

4. Обмеження імунітету суддів до функціонального.

Закладено інститут функціонального імунітету судді – замість того, що був передбачений Конституцією України в попередній редакції у вигляді абсолютного імунітету [3].

Так, згідно ч. 3 ст. 126 Конституції України без згоди Вищої ради правосуддя суддю не може бути затримано або утримувано під вартою чи арештом до винесення обвинувального вироку судом, за винятком затримання судді під час або відразу ж після вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину. Суддю не може бути притягнуто до відповідальності за ухвалене ним судові рішення, за винятком вчинення злочину або дисциплінарного проступку [1].

5. Удосконалення засад здійснення судочинства.

У частині першій статті 129 Конституції України закріплено новий важливий принцип, відповідно до якого суддя, здійснюючи правосуддя, має бути незалежним та повинен керуватись верховенством права [1].

6. Оптимізація системи судоустрою з метою забезпечення права особи на справедливий суд.

Ураховуючи положення ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, згідно з якою кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом [5], до Конституції України включена відповідна норма, яка передбачає, що суд утворюється, реорганізовується і ліквідується законом (ч. 2 ст. 125).

Згідно ст. 17 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 2.06.2016 р. судоустрій будується за принципами територіальності, спеціалізації та інстанційності. Найвищим судом у системі судоустрою є Верховний Суд. Систему судоустрою є три ланковою, її складають: 1) місцеві суди; 2) апеляційні суди; 3) Верховний Суд [4].

Отже, зміни внесені до Конституції України спрямовані на практичну реалізацію принципу верховенства права і забезпечення кожному права на справедливий судовий розгляд справи незалежним і безстороннім судом. Гарантіями доступу до справедливого правосуддя стали утвердження незалежності судової влади, її деполітизації, посилення відповідальності судової влади перед суспільством, запровадження належних конституційних засад кадрового оновлення суддівського корпусу.

Бібліографічний список:

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

2. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ Президента України від 12.01.2015 № 5/2015 // Офіційний вісник України. – 2015. – № 4. –

Ст. 67.

3. Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя): Закон України від 02.06.2016 р. № 1401-VIII // Відомості Верховної Ради. – 2016. – № 28. – Ст.532.

4. Про судоустрій та статус суддів : Закон України від 02 червня 2016 р. № 1402-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 31. – Ст. 545.

5. Про захист прав людини і основоположних свобод: конвенція Ради Європи від 04.11.1950 р. // Офіційний вісник України. – 1998. – № 13. – Ст. 270.

Ноженко Ю., здобувач вищої освіти спеціальності «Агрономія», 32 група
Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри підприємництва і права Козаченко Ю.А.

ШТРАФНІ САНКЦІЇ ЗА ПОРУШЕННЯ ТРУДОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ: ПРАВОМІРНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ

Трудова дисципліна являє сукупність правових норм, що регулюють внутрішній трудовий розпорядок і встановлюють трудові права та обов'язки сторін трудового договору, а також заохочення за успіхи в роботі та відповідальність за умисне невиконання трудових обов'язків.

Важливим стимулюючим чинником у забезпеченні трудової дисципліни поряд із заохоченням є стягнення.

На даний час досить розповсюдженою є ситуація, коли роботодавці вводять на підприємствах системи штрафів за дії, які розцінюються ними як проступки. При цьому список підстав для накладення штрафів інколи доходять до абсурду, – це може бути запізнення на роботу, куріння, прийом їжі на робочому місці, або відмова від участі у новорічній вечірці. Практика подібних штрафів поширюється як на працівників виробничої сфери, так і на «офісних» працівників.

Надзвичайно актуальним є питання: чи є законними подібні дії роботодавців і чи можуть вони керуватись чинним законодавством про працю штрафувати найманих працівників?

Відповідь на це питання є однозначною, безальтернативною та категоричною: ні, не можуть.

Загальна дисциплінарна відповідальність за порушення працівником трудової дисципліни встановлюється за Кодексом законів про працю України та правилами внутрішнього трудового розпорядку. Згідно ст.147 Кодексу законів про працю України передбачено, що за порушення трудової дисципліни до працівника може бути застосовано тільки один з таких заходів стягнення: 1) догана; 2) звільнення [1].

Спеціальна дисциплінарна відповідальність за порушення працівником дисципліни встановлюється за такими нормами права: а) спеціальні закони, наприклад Закон України «Про прокуратуру» від 14.10.2014 р., Закон України

ЗМІСТ

Бибко О.	Співвідношення понять «конституція», «конституціоналізм», «конституційне право»	3
Бігдан Є.	Банкрутство підприємств та їх санація	5
Дудко А.	Акціонерні товариства: історичні та правові аспекти	8
Жванко Є.	Особливості доказування в господарському процесі	10
Кібальник Я.	Значення конституційних принципів для забезпечення прав людини	12
Коваленко Д.	Право на життя і медична діяльність: проблеми співвідношення	15
Кондра А.	Правова природа і значення рішень Конституційного Суду України	18
Костенко А.	Штрафні санкції в господарському праві України	20
Любарець С.	Корпоративні права: поняття, зміст та основні функції	22
Мирошник В.	Поняття господарсько-правової відповідальності в законодавстві України	25
Міняйло К.	Конституційна реформа та доступ до справедливого правосуддя	27
Ноженко Ю.	Штрафні санкції за порушення трудової дисципліни: правомірність застосування	30
Онищенко Т.	Дозвільна система у сфері господарської діяльності	32
Руденко О.	Ліквідаційна процедура у справі про банкрутство	35
Рудь А.	Реалізація пасивного виборчого права громадянами України: актуальні питання	37
Сергієнко В.	Сутність та види маркетингових стратегій	39
Тарасенко Ю.	Актуальні питання розмежування компетенції між господарськими та адміністративними судами	41
Ткаченко Н.	Недоліки та переваги третейського розгляду спорів в Україні	44
Черниш І.	Місцевий референдум як форма безпосередньої демократії	47
Чорна А.	Економічні права людини і громадянина: конституційні гарантії	49
Юренко М.	Місцеве самоврядування: необхідність реформування та перспективи розвитку	52
Якубенко О.	Електронні носії як докази в господарському процесі	54